

Alppila ja Pelkiankorpi

Alppila on nykyoululaisille yksiselitteisesti kaupunginosan nimi, mutta veikkaanpa, että vain muutama prosentti sadastatuhannesta osaisi sanoa, mistä sen nimi. Ne muutamat tietävät, että nimi on muisto jatkosodan ja toisen maailmansodan ajoilta, jolloin tämä alue, ainakin pohjoisosa tunnettu Iskona, oli saksalaisten majoitusalueena.

Deutschland, 10 000 tonnin matkustaja-alus, saapui Toppiiaan jo 26. syyskuuta 1940 kello 11, mutta kumma kyllä siitä ei juuri kukaan ole tiennyt eikä siitä silloin puhuttu. Ouluun saksalaisia alkoi asettua kesänkorvalla 1941, vähän ennen kuin meidät silloiset reserviläiset kesäkuun puolivälissä kutsuttiin palvelukseen. Nokalan männiköstä se alkoi. Palatakseni Alppilaan, niin sen alueen varuskuntaa alkoivat saksalaiset rakentaa vasta elokuussa 1942.

Iskon varuskunnasta tulikin kaikkein suurin saksalaisvaruskunta ja suljetuin. Rakennettu alue oli n. 60 ha. Erillisiä rakennuksia, pääasiassa parakeja, oli n. 250 huomattavimpana yksikkönä kenttäsaarialan rakennukset. Koska majoittujista huomattava osa oli alppijääkäreitä, lienee alue jo tuolloin saanut nimen Alppila. Sen ajan muistoja ovat mm. Tirolintie, Alppitie ja Patteritie.

Kalevan kartano, nykyinen Tuiran paloasema, rakennettiin saksalaisvaruskunnan upseeriklubiksi, jossa myös ma-

joitettiin läpimatalla olleita upseereita. Suomalaisten käyttöön kunnostettuna Kalevan kartano toimi monet vuodet seuratalona, sillä sellaisista oli sodanjälkeisinä vuosina puutetta. Muistan sieltä mm. Oulunsalon ns:n mainiot Kruunuhäät.

J.W. Miesmaan kartassa(ni) vltta 1921 on Iskon ampumarata. Se on n. 550 m:n pituinen alue pohjois-eteläsuunnassa. Nykyiset Varsitie ja Tervahovintie poikittavat tuon ampumaradan. Esim. Patteritie 13 on ampumaradan päällä. Joskus 30-luvun alkupuolella olen suojeluskuntalaisena ollut siellä harjoittelemassa, ja keväällä 1941 osallistuin sillä alueella Ynnin Urheilijain murto- maajuoksukilpailuun. Koko sota-aikana en tiennyt alueen käytöstä yhtään mitään, kunnes meidät sitten 17. 11. 1944 kotiutettiin — Alppilassa. Palasimme saksalaissodasta.

Karttaani 1921 on em. suojeluskunnan ampumaradan ja rautatien väliin merkitty Koi-vusuo. Sen alapuolella, nykyisten Alppitien — Toivontien välissä on ollut Sotilastorppa-niminen alue. Etiäinen kerrakseen! Samanniminen alue on muuten ollut myös Puoliväläkankaan vesitornin länsipuolella.

Välivainion pohjoisosa nyk. Kemintien itäpuolella on 1921 ollut peltona. Tämän peltoon kohdalle on kartantekijä Miesmaa tekstannut nimen **Pelkiankorpi**, siis ehdottomasti Pentzinin "peellä". Kuka tietää tarinan ja taustan?